

Sveriges Television uppmanas att befria sig från USA:s mentala ockupation

Helt oberoende global nyhetstjänst föreslås som alternativ

Sveriges Television (SVT) har uppmanats att sluta fungera som en kugge i supermaktens globala propaganda-apparat och i stället satsa på att utveckla en fullständigt oberoende nyhetstjänst som kunde vara till stor nytta för hela världen.

Denna uppmaning ges i ett öppet brev till SVT:s styrelse från Al Burke, Nordic News Networks samordnare och f.d. USA-medborgare. Med hänvisning till tidigare avslöjanden som sänts i SVT samt till obestridd vetenskaplig forskning som dokumenterat problemets karaktär och omfattning, noterar Burke att, "Onekligen och tråkigt nog, stämmer det att SVT och andra svenska medier har underkastat sig ett slags mental ockupation av USA och har rutinmässigt förmedlat dess propaganda, trots att dess lögnar och förvanskningar gång på gång avslöjats."

Ändå menar han att det finns mer än tillräckligt med kompetens och integritet i Sverige för att bygga grunden för en helt oberoende nyhetstjänst på global nivå, och föreslår att omvandlingen inleds med en "medborgares utredning" om orsakerna till SVT:s servilitet mot USA. Denna nations ständigt ökande militär-ekonomiska makt, som till stor del beror på dess förmåga att styra informationsflödet, har skapat en situation som enligt Burke i mycket liknar den som föranledde Vietnamkriget.

"Skillnaden är att USA är ännu mäktigare idag och samtidigt möter ännu mindre motstånd, alltmedan det agerar både polis, domare, jury och bödel," påpekar han. "Det är ett ytterst farligt tillstånd, och gud vet vad det kommer att leda till."

Propaganda spelar en väsentlig roll när det gäller att minimera motstånd och vinna stöd för supermaktens våldsamma korståg. Att förfälska historia och förvanska aktualiteter, som till exempel den senaste Balkankonflikten och dess efterföljder, är således avgörande för USA-imperiets utvidgning och vidmakthållande, enligt Burke som i detta sammanhang citerar George Orwell: "Den som har makt över det förflutna har makt över framtiden. Den som har makt över nutiden har makt över det förflutna."

Vidare påpekar Burke att Sverige under Olof Palme erbjöd världen värdefullt ledarskap när det kalla kriget pågick som värst, och han menar att det inte finns någon anledning att fortsätta hjälpa USA utöva makt över det förflutna, nutiden och framtiden. Bland annat kunde SVT med all sannolikhet räkna med stöd från den allmänhet som det förmodas tjäna om det nu skulle befria sig från den mentala ockupationen.

"Det finns hos det svenska folket ett starkt rättspatos samt en grundläggande hederlighet som tidigare väckts till liv när det fått gedigen information och klokt ledarskap," menar Burke. "Båda dessa tillgångar tycks vara bristvaror i dagens Sverige. Men det behöver ju inte alltid vara så."

Det öppna brevet till SVT:s styrelse finns att läsa på Nordic News Networks webbplats: www.nnn.se/abf/svt.htm

Styrelsen
Sveriges Television
105 10 Stockholm

SVT och USA-imperiets propaganda

I december 1999 sände SVT:s "Dokument Inifrån" ett mycket intressant program av Göran Elwin och Stefan Eriksson som avslöjade den stränga ideologiska kontroll som under 1960-talet rådde inom koncernen.

Enligt detta program, som mig veterligen aldrig ifrågasatts, fanns det då ett slags åsiktspolis med namn Olof Wahlund som satte i "det s.k. programkollegiet som bedömde politiskt lämpliga program. Särskilt reagerade han under mitten av 60-talet mot program som var kritiska mot USA:s krig i Vietnam." Det nämndes vidare att denne Wahlund hade starka band till försvaret och sedermera blev chef för underrättelsetjänsten IB.

En annan mäktig figur vid den tiden var programdirektör Nils Erik Baehrendtz som blev rasande över ett program som visade bilder från Vietnam samt från en antikrigsdemonstration i Sverige. Han ringde på direkten till producenten Lars Boberg och meddelade: "Du kan hämta lönen på måndag."

"Boberg blev uppkallad till högsta ledningen för en tillrättavisning," berättades det. "Fler producenter än Boberg fick en omild behandling när de gjorde program som innehöll demonstrationer mot USA:s krig." En av dessa fick beskedet att, "Antingen klipper du eller så får du avsked."

Så kunde det vid den tiden gå hos SVT, som då var en del av Sveriges Radio. Märkligt nog blev det ingen debatt kring dessa avslöjanden. Programmet visades och försvann, utan nämnvärd kommentar. Man kunde möjligen tolka detta som ett tecken på att det handlade om gångna förhållanden som enbart var av historiskt intresse utan någon aktuell betydelse.

En annan tolkning är att programmet väckte oroande frågor om SVT:s integritet som är ytterst aktuella, men som tegs ihjäl därför att de inblandade inte ville eller förmådde ta itu med dem. Allt tyder på att det är på det viset—läget kan till och med vara bedrägligare nu än under 60-talet.

Ty nästan varje dag får man en bekräftelse på att SVT fungerar som en del av det amerikanska imperiets världsomfattande propaganda-apparat. Det finns undantag, förstås—sådana *måste* ju finnas i en samhällsordning vars legitimitet vilar på demokratiska grunder. Men i ett helhetsperspektiv står det klart att mediaforskare Stig Arne Nohrstedt hade rätt när han i sitt bidrag till Demokratiutredningen noterade att, "Den svenska nyhetskulturen har ögon och öron vända mot den enda kvarvarande supermakten". Detta gäller även i viss mån "rena" underhållningsprogram, som framgår av bifogad korrespondens kring SVT-programmet Vita huset (Bilaga 1).

Ett typiskt exempel på syndromet är nyhetsprogrammet Rapports bevakning av inledningen till Haag-processen mot Slobodan Milosevic den 12 februari. Frågan är varför det över

huvudtaget behövs en domstolsprocess då Rapport gjorde det alldeles klart att den serbiske ledaren på egen hand "startade fyra krig" samt att han är skyldig till allt som han står anklagad för— folkmord, etnisk rensning och en lång rad krigsförbrytelser. Varken texten eller bildspråket lämnade utrymme för någon annan slutsats.

Det som en intet ont anande SVT-tittare inte fick veta var bland annat att:

- Även om Milosevic spelat en viktig roll i de fyra sammanhängande Balkankrigen är det överbevisat att det finns flera andra huvudaktörer som delar ansvaret. Bland de mest skyldiga är USA och Tyskland med sina underrättelsetjänster, hela Nato, den av USA dominerade IMF samt, inte minst, Tudjman-diktaturen i Kroatien som fick massiva finansiella och militära stöd av USA för att föra krig mot andra delar av det söndrade (och nu härskade) Jugoslavien.
- Ett fredsavtal som kunnat förhindra Bosnienkriget saboterades av USA.
- Kosovokriget startades av USA/Nato som därmed satte i gång den flyktingvåg som Milosevic nu ensamt hålls ansvarig för.
- Det värsta fallet av etnisk rensning som iscensatts av inbördeskrafter var det som drabbade de ca. 400,000 serber som jagades ur Krajina och Slavonien.
- Det har i moderna tider skett ett dokumenterat folkmord i Balkan, nämligen detta som begåtts av kroater och albaner mot serber. Men trots att det inte går att begripa vad som sedan hänt i Balkan utan vetskap om detta traumatiska skeende har folkmordet på serberna knappast rönt något intresse bland svenska politiker och medier, som varit desto piggare på att sprida propagandabilden mot serberna. Jämför gärna med statsminister Perssons initiativ med Förintelse-projektet Levande Historia eller med den till synes ousinliga förståelse som större delen av svenska pressen visat för den israeliska högerns alla brott mot mänskligheten.

Mäktigaste imperiet någonsin

Detta är endast ett exempel. Det finns dess värre många fler. I detta fall tycks det hela bekräfta Milosevics påstående att det handlar om en skenprocess, ett spektakel där SVT och andra delar av USA:s världsomfattande propaganda-apparat spelar sina tilldelade eller frivilligt påtagna roller.

Detta är inte på något sätt ett försök att rentvå Milosevic eller att ursäka de brott som han eventuellt begått— en självklarhet som man egentligen inte bör behöva yttra. Men SVT och andra ledande medier har tyvärr skapat en debattklimat där varje försök att nyansera propagandabilden mot serberna och deras ledare innebär en hög risk att bli stämplad som "Milosevics språkrör"— så som har hänt riksledamoten Karin Wegestål för hennes modiga, nästan ensamma kamp mot den masspsykos som i Balkanfrågan tycks drabbat större delen av svenska eliten och dess medier.

På så sätt befästs propagandabilden, samtidigt som uppmärksamheten avleds från USA och de andra medskyldiga till brotten mot folkrätten och mänskligheten i Balkan.

Det handlar med andra ord om ett svek mot svenska folket, som måste lita på sina medier att förmedla en någorlunda sanningsenlig bild av skeenden och förhållanden som de flesta inte har möjlighet att själva få insikt i eller studera på nära håll. Det är särskilt allvarligt när det är "våra" public service-medier som sviker

Det är svårt att tro att ni inte inser betydelsen av denna fråga. Vi lever som mycket väl bekant i en tid då hela jordklotet domineras av det mäktigaste och resursstarkaste imperium som någonsin funnits, och vars enastående maktställning till stor del beror på dess förmåga att påverka informationsflödet. Hur man skall förhålla sig till denna supermakt är nog den viktigaste fråga som svenska folket nu konfronteras med.

Därför är det oerhört viktigt att svenska medier i allmänhet, och våra public service-kanaler i synnerhet, hjälper oss förstå hur verkligheten verkligen ser ut. Den består av bland annat följande väldokumenterade fakta:

- USA är ett krigarsamhälle som grundades med betydande inslag av slaveri och folkmord. Under det gångna århundradet har det konsekvent bedrivit en aggressiv, våldsam utrikespolitik som drabbat tiomiljontals oskyldiga människor runt om på jorden, huvudsakligen i tredje världen.
- De många goda krafter i USA som förespråkar fred, mänskliga rättigheter och socialrättvisa utgör en minoritet som aldrig haft något större inflytande över landets utrikespolitik, och inte heller särskilt mycket över inrikespolitiken. Detta förhållande återspeglas i USA:s militärbudget som nu överskrider de samlade försvarsutgifterna av de femton länder som står näst på rangordningen.
- USA har tagit fram en plan för att vidare utveckla och befästa sin världshegemoni samt att förhindra FN, EU eller någon annan instans från att bjuda meningsfullt motstånd. Detta är huvudförklaringen till att FN har försvagats och marginaliserats— utom när USA kan utnyttja det i eget syfte, som i fallet Afghanistan. Denna "Defense Planning Guidance" avslöjades 1992 i New York Times och sedan dess har efterföljts till punkt och pricka. Att blunda för den är att göra samma sorts misstag som alla som under 1930-talet blundade för Hitlers budskap i Mein Kampf. (Obs! Jag likställer inte Nazi-imperiet med detta av USA. Ett sammandrag ur "Defense Planning Guidance" finns på NNN:s webbplats på: <http://www.nnn.se/intro/service.htm>)
- USA har aldrig värnat om demokrati, folkrätt eller de mänskliga rättigheterna om dessa värden anses äventyra dess ekonomiska eller militära intressen. Därför har USA bland mycket annat blundat för Nato-landet Turkiets förföljelse av dess kurdiska befolkning, samt aktivt motverkat FN-insatser för att förhindra folkmordet i Rwanda. USA:s inblandning i Latinamerika är en enda lång historia av brott mot folkrätten och de mänskliga rättigheterna. Grundprincipen formulerades av president F.D. Roosevelt med hänvisning till marionetten Somoza i Nicaragua: "Han må vara en skitstövel, men han är vår skitstövel." Denna princip har sedan dess tillämpats otaliga gånger— det är ett väsentligt inslag i det nu pågående "kriget mot terrorismen"— och kommer säkert att gälla långt in i framtiden.
- Det värsta brottet mot folkrätten och mänskligheten som efter Hitlertiden begåtts av ett land mot ett annat är Vietnamkriget som ödelade hela Indokina. Förutom det förödande kemikalie- och bombkriget mot Vietnams och Laos till stor del försvarslösa befolkningar, banade USA vägen för röda khmererna och fortsatte stödja dem långt efter det att deras folkmord på det egna folket uppdagades.
- När supermakten rycker ut för att släcka olika världsbränder— enligt egen utsago som en offervillig brandkår— har dessa i vanligt fall förberetts och/eller tänts med betydande insatser från USA. Detta gäller i allra högsta grad kriget i Persiska bukten, Balkan och Afghanistan. Just nu kan det antas att USA håller på att förbereda en del krig som kommer att bryta ut om ett, tre eller fem år framöver— för att än en gång kunna komma till ett tacksamt "världssamfunds" undsättning.

Allt detta är ytterst väldokumenterat, i de flesta fall av ovedersägliga amerikanska källor (se Bilaga 2). Men är det denna verklighet som förmedlas av SVT och andra svenska medier? Är det sådana frågor som de ägnar sig åt? Knappast. För det mesta håller de sig inom ramen av den verklighetsbild som av USA och dess allierade målas upp för att främja de egna intressen samt att avleda uppmärksamheten från de egna förbrytelserna.

För att åter anknyta till Stig Arne Nohrstedts bidrag till Demokratiutredningen: "Ur opinionsbildningssynpunkt medverkar alltså medierna till en process som i mycket liknar ett

självspelande piano där musiken har skrivits av de internationellt ledande makt-havarna.“ Denna allmänna inställsamhet liknar den som före Stalingrad rådde under andra världskriget.

Det kan hända att en majoritet av svenska folket är nöjd med denna ordning, då det av kända skäl finns en allmänt positiv inställning till USA (se “Safe in the Arms of Uncle Sam, Again“ på webbadress: <http://www.nnn.se/n-model/price/price.htm>). Att denna positiva, över-slätande amerikabild består är knappast förvånande med tanke på den av USA präglade verklighetsbild som oavbrutet förmedlas av SVT och andra svenska medier.

Sedan måste man räkna med en förståelig obenägenhet att tänka tankar som kunde leda till öppen trots mot en överväldigande supermakt. Människan är ju ett flockdjur med en välkänd tendens att orientera sig till makten och maktens perspektiv— en viktig förklaring till mediernas beteendemönster, skulle man tro.

Men det finns också hos det svenska folket ett starkt rättspatos samt en grund-läggande hederlighet som tidigare väckts till liv— inte minst under Vietnamkriget— när det fått gedigen information och klokt ledarskap, Båda dessa tillgångar tycks vara bristvaror i dagens Sverige, men det behöver ju inte alltid vara så.

Här måste våra public service-medier spela en ledande roll genom att gå före med gott exempel. Detta kan ju tyckas vara tämligen osannolikt med tanke på de sorgliga förhållanden som ovan skissats. Men det finns trots allt gott om kompetens och integritet i detta fina land. Det är “bara“ att ta fram de förmågor, de arbetsformer, den grundsyn samt inte minst de resurser som behövs för att kunna klara av uppgiften.

I detta syfte kunde man ha nytta av en alldeles oberoende utredning med uppdrag att ta reda på orsakerna till SVT:s delaktighet i USA:s propagandaverksamhet. Det säger sig självt att de som sköter denna utredning i allmänhetens tjänst måste besitta gedigna kunskaper i sakfrågorna, äga hög integritet och kompetens, samt vara tämligen orädda. Jag tänker i första hand på sådana som Jan Guillou, Stig Arne Nohrstedt som är den enda svenska mediaforskare som konsekvent gett sig in på detta område, Jan Öberg som är direktör vid Transnationella stiftelsen för fred och framtidsforskning i Lund, Sören Sommelius som är kulturredaktör vid Helsingborgs Dagbladet, den australiske journalisten John Pilger och den amerikanske journalisten Robert Parry.

När man tagit reda på orsakerna till problemet blir det förmodligen ganska uppenbart vad som måste göras för att lösa det. En lösning är ju avgörande för demokratins framtid i Sverige, men den kunde också ha stor betydelse utomlands: Jag föreslår nämligen att Sverige, med public service i spetsen, skall satsa på att bli en supermakt i självständig nyhetsförmedling på global nivå.

SKRIV SJÄLV!

Alla som anser att dessa frågor är angelägna uppmanas att dela sina åsikter med SVT:s styrelse, kulturminister Marita Ulvskog (vars ansvarsområdet innefattar public service-medier), samt Nordic News Network.

Skicka gärna kopior till följande adresser, helst per e-post. Om inte annat önskas kommer alla brev att publiceras på webbadress: www.nnn.se/abf/svt.htm

Styrelsen
Sveriges Television
<anita.appeltofft@svt.se>
105 10 Stockholm

Kulturminister Marita Ulvskog
<registrator@culture.ministry.se>
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Nordic News Network
<editor@nnn.se>
Box 1181
181 23 Lidingö

Detta kan låta som en vild fantasi i öronen på ett folk som under århundraden idkat anspråkslöshet, och som under de senaste decennierna idogt skolats i tanken att "lilla Sverige" inte klarar av någonting på egen hand. Men begrundade följande iakttagelse ur f.d. CIA-agent Philip Agees föredrag i Stockholm i höstas: "Sweden is a unique society with a unique history, culture and language. You would surely have a unique way of viewing and interpreting world events— a vision of the world that is Swedish." (Hela talet, där Agee bl.a. förutspår den repression som nu breder ut sig över hela världen ända till Rinkeby, finns på: <http://www.nnn.se/abf/abf.htm>)

Eller begrundade gärna den svenska musikindustrins enastående framgångar ute i den stora världen. Jag vill hävda att Sverige har minst lika goda förutsättningar för att sprida äkta svenska nyheter runt om på jorden om man bestämmer sig för att satsa på hederlig journalistik med samma fasthet som man en gång bestämde sig för att satsa på musikutbildningen.

För att detta skall ske måste man befria sig från den mentala ockupationen av supermakten som man underkastat sig, och skapa en arbetsmiljö som främjar en självständig hållning mot all makt. Självklart innebär detta att man också måste satsa mycket större resurser på public service än hittills. Själv skulle jag gärna betala en högre TV-avgift om jag visste att pengarna skulle gå till att bygga upp ett äkta svenskt alternativ till CNN och BBC. Det skulle förvåna mig om inte en stor majoritet av svenska folket vore lika positivt inställd till denna tanke.

Att stödja ett sådant alternativ vore en ytterst välbehövlig insats av svenska folket som säkert skulle uppskattas av våra medmänniskor runt om på jorden. Nu när USA:s arrogans och maktfullkomlighet blir allt tydligare växer det fram en berättigad oro om vad det kan leda till. På många sätt liknar nuläget detta som rådde under det tidiga 1960-talet då USA även i Sverige betraktades som "den fria världens ledare".

Vid det läget var Vietnamkriget redan i gång och, trots stor vanda och motvilja, gick det så småningom upp för hederligt folk att detta fruktansvärda illdåd måste bekämpas. Det var Sverige och Olof Palme med svenska folkets stöd som gick i spetsen för det internationella motståndet mot det kriget.

Nu befinner vi oss i ett läge där USA samlat ofantligt större makt till sig, och gud vet vad detta kommer att leda till. Det finns ett uppenbart behov av trovärdiga nyhetskällor som konsekvent belyser supermaktens framfart på jorden och samtidigt bemöter dess propaganda med fakta och egna analyser.

Klart att det vore ett farligt företag. Men om man inte bjuder supermakten lite motstånd nu, kommer det att bli ännu farligare framöver när den samlat ännu större makt till sig. Sverige har visat vägen förr i tiden. Varför inte nu igen när behovet är minst lika stort och angeläget?

Det finns ju krafter i Sverige som bestämt skulle motsätta sig en sådan utveckling. Supermakten har som bekant många bundsförvanter bland journalistiska, ekonomiska och politiska eliter— den nuvarande svenska regeringen inräknad. Imperier har ju alltid utövat sitt inflytande och sin makt via sådana lokala förmågor: Läs i bibeln om Herodes och rabbinerna, till exempel.

Utöver detta ofrånkomliga motstånd kunde man förvänta sig en våldsamt reaktion bland många vanliga TV-tittare. Genom att SVT under så lång tid förmedlat en USA-präglad verklighetsbild har man bäddat för en väldig kognitiv dissonans om folk nu skulle konfronteras med en verklighet som ligger närmare sanningen. Det är som om Musse Pigg skulle förvandlas till Godzilla: Klart att alla som finner nöje och tröst i Musse Pigg inte blir glada.

Det blir alltså en smärtsam, hårt omstridd process. Men smärtan blir desto svårare och striden desto hårdare ju längre man dröjer med att befria sig från den mentala ockupationen. Det är lika bra att snarast möjligt sätta i gång med det nödvändiga förändringsarbetet.

Man får väl börja med den föreslagna utredningen om SVT:s förhållande till supermakten. Bland de frågor som nog bör ställas är följande:

- Hur är det ställt med kunskapsnivån inom koncernen? Har alla journalister, programinköpare och andra verklighetsförmedlare fått en ordentlig utbildning i USA:s utrikespolitiska historia och propagandaverksamhet?
- Vilka källor anlitar man? Har man till exempel tagit till vara de många källor, inte minst i USA, som erbjuder en välinformerade motvikt mot den officiella propagandan? I vilken utsträckning umgås man med och låter sig påverkas av representanter för supermakten och dess allierade?
- Vilka åtgärder har ledningen tagit för att motverka en medveten eller omedveten anpassning till supermakten, samt att undvika beroende av de stora internationella nyhetsbyråer som ingår i propaganda-apparaten?
- Finns det idag en motsvarighet till den ideologiska kontroll som under 1960-talet rådde inom SVT? Vilka är de som i så fall utöver denna kontroll, och vilka är mekanismerna?
- Behövs det någon direkt kontroll, eller har man konsekvent tillsatt redaktörer och andra nyckelpersoner som anammat USA:s verklighetsbild och/eller idkar själv censur genom att förstå "var gränsen går"?
- Har man skapat en atmosfär som stöter bort "avvikande" typer som inte är beredda att underkasta sig den rådande ideologin? I vilken mån gallras sådana individer bort vid anställningsprocessen alt. ansöker de inte ens därför att de förstått att det inte finns någon möjlighet att komma in i koncernen?

Dessa är några förslag, men det finns säkert andra frågor som måste utredas.

Jag förutsätter att SVT:s styrelse är beredd att ta sitt ansvar i detta sammanhang, men jag kan tänka mig att det finns ett och annat formalistiskt hinder till att inleda detta viktiga arbete. I så fall måste alla sådana hinder naturligtvis undanröjas.

Till slut vill jag notera att jag är medveten om att SVT och andra medier ständigt får kritik från alla möjliga håll. Klart att det ibland kan vara svårt att veta vad man skall tycka. Men i detta fall är problemet så påtagligt och allvarligt att det råder inget som helst tvivel om behovet av drastiska åtgärder. Dessutom har problemet vetenskapligt belagts och, som påpekat i inledningen, har till och med belysts av SVT:s eget dokumentärt program.

Hör gärna av er när ni är redo att diskutera utredningens uppläggning och sammansättning.

Med vänlig hälsning,

Al Burke, samordnare

Bilagor

cc. Kulturminister Marita Ulvskog

Bilaga 1. Underhållande propaganda

Sveriges TV började 2001 sända en påkostad serie från USA med titeln "Vita huset" ("The West Wing" på engelska) som skildrar hur ett gäng intelligenta, snygga, kvicka och charmerande personer sköter USA:s och hela världens angelägenheter med stort rättspatos och engagemang. Programmet är mycket skickligt gjort och underhållande— och det innehåller en hel del propagandistiska inslag som kommenteras i följande, något förkortad korrespondens mellan NNN:s samordnare och den ansvariga programinköparen hos SVT (vars namn inte är särskilt relevant i detta sammanhang). Lagg gärna märke till skiftet i dennas inställning som åger rum mellan 6 december 2001 och 5 februari 2002.

Subject: Vita huset

Date: 6 Dec. 2001

From: Al Burke, NNN

To: "Vita husets" inköpare

SVT:s programupplysning har hänvisat till dig angående några frågor jag har om serien "Vita huset" som sänds i TV2. . . Du får gärna peka mig åt rätt håll om jag hamnat fel.

Jag har nu sett ett par avsnitt av "Vita huset" och kan konstatera att det är ett mycket underhållande och skickligt gjort program. Dess värre kan man också konstatera att det innehåller stora mängder propaganda och historieförfalskningar vars effekt, om inte vars uppsåt, är att motivera USA:s med våld framtvingade världshegemoni.

I tisdags avsnitt till exempel fick vi veta att "Nord" Vietnam startade Vietnamkriget genom att provocerat attackera ett USA-krigsfartyg i Tonkinbukten. Sanningen är förstås att det var precis tvärtom: Som till och med de ansvarige ämbetsmännen nu erkänt, var det i själva verket USA som startade kriget. Fartyget var deltagande i en serie attacker mot Vietnam, och incidenten i Tonkinbukten var en bluff som av USA långt i förväg hade planerat som en förevändning för att inleda det förödande bombkriget.

Jag känner till detta, och det gör säkert några andra bland SVT:s publik. Men hur många är insatta i denna historia, särskilt bland yngre åldersgrupper? Det kunde man lätt ta reda på i samband med en av de tittarundersökningar som SVT regelbundet lär beställa.

Sedan var det en något förvirrad skildring av USA:s inblandning i Colombia. Budskapet tycktes ändå vara att USA håller på med en hederlig kamp mot den onda knarkmaffian som, av detta avsnitt att döma, även innefattar befrielse rörelsen— ren propaganda med andra ord.

Min första fråga är alltså: Är det lämpligt att vår public service-kanal förmedlar denna sorts propaganda av världens enda supermakt utan något som helst försök att skydda sin publik mot dess påverkan? Jag kan ju tänka mig att det kunde vara nyttigt att visa sådan propaganda i utbildningssyfte, d.v.s. i samband med sakliga kommentarer som visar hur den förvränger verkligheten till att passa USA:s syften. Men att bara skicka ut den okommenterad är att göra SVT till en del av USA:s världsomfattande propaganda-apparat— ingen tvekan om den saken.

I detta sammanhang menar jag för resten att den gängse skiljelinjen mellan nyheter/dokumentärer och underhållning inte har någon som helst betydelse. Det är sedan länge känt att propaganda som skickligt inlindas i underhållningsprogram är minst lika effektiv som den som förekommer i nyheterna. Ofta är den till och med effektivare, då den i en sådan paketering verkar på en undermedveten nivå. . . .

Sist vill jag veta om SVT vore berett att öppna för en offentlig diskussion om denna problematik— och här menar jag absolut inte den sorts ivriga debattprogram där alla pratar i mun på varandra. Det handlar som sagt om att balansera propagandan med saklig information som bygger på välkända fakta och förhållanden. I många fall, som t.ex. Vietnamkriget, är det bara att påminna om vad USA:s regering och dess ämbetsmän redan erkänt eller avslöjat.

Jag vill mycket gärna ha svar till dessa frågor.

Date: 7 Dec 2001

From: "Vita husets" inköpare

To: Al Burke, NNN

Tack för ditt tänkvärda och mycket intressanta brev angående "Vita huset". Visst är serien Vita huset SVT Programinköps och mitt ansvar som inköpare. Jag skulle önska att jag genast kunde ta den tid i anspråk som behövs för att diskutera dina viktiga synpunkter. Tyvärr är detta min sista eftermiddag på kontoret inför fyra veckors ledighet och jag kan därför inte ta itu med frågorna alls just nu. Jag skulle kunna återkomma efter den 8 januari och vidarebefordrar under tiden ditt mail för kännedom till kolleger inom Programinköp.

Subject: Vita huset forts.

Date: 25 Jan 2002

From: Al Burke, NNN

To: "Vita husets" inköpare

Då den 8 januari har kommit och gått, undrar jag naturligtvis om och när du tänker föra diskussionen om "Vita huset" vidare.

Under tiden har jag frågat en del kontakter i USA om det varit någon debatt kring detta program. Svaret härnedan av Norman Solomon, en av landets främsta mediakritiker, är ganska representativt.

Thanks for your note. I've seen "West Wing" a couple of times. I found it nauseating because of the way it promotes myths of the well-meaning American presidency while posing as a critique of hard-boiled compromise-driven politics. I haven't seen a thorough critique of the program, and I certainly haven't watched it enough to write one.

So far, haven't found the time or stomach for it.

Best wishes,
Norman Solomon

Subject: Fallet Haiti

Date: 4 Feb 2002

From: Al Burke, NNN

To: "Vita husets" inköpare

Ur John Pilgers krönika i dagens Aftonbladet: "Den förre haitiske diktatorn, general Prosper Avril, tyckte om att visa upp sina blodiga tortyroffer på tv. När han störtades flögs han till Florida av USA:s regering och gavs politisk asyl." Jämför gärna med skildringen häromveckan i programmet "The West Wing" av USA:s ansträngningar att värna om demokrati och de mänskliga rättigheterna i Haiti. Till alla som känner till Haitis verkliga historia, däribland den brittiske författaren Graham Greene, är detta ju groteskt. Läs gärna hela Pilgers krönika— och hör av dig, enligt löfte.

Date: 5 Feb 2002

From: To: "Vita husets" inköpare

To: Al Burke, NNN

Jag tackar för mail och ber samtidigt om överseende med att jag inte genast efter min långa frånvaro från kontoret svarade som följer:

SVT Programupplysningen vidarebefordrar vanligtvis synpunkter på SVTs program till berörda via en daglig gemensam samlingsrapport. Avsikten är att informera om synpunkter från publiken, inte att uppmana varje enskild producent/programutgivare att svara personligen. Vissa frågor kräver enkel returinformation och den står jag som programinköpare till tjänst med.

Varför Programupplysningen vidarebefordrat dina synpunkter direkt till mig och inte via sin dagliga rapport, kan jag inte svara på. Jag kan gissa, att de tyckte att dina åsikter var specifika och tänkvärda för en programinköpare att ta del av. Det har jag också gjort. Däremot kan de knappast ha lovat dig ett "svar" i den meningen att jag skulle ge mig in i ett polemiskt resonemang kring det fiktiva budskapet i vissa inslag i dramaserien "Vita huset". Vi har bedömt serien som väl värd att köpa in och visa för en svensk publik. Vår rätt att redigera i materialet inskränker sig till inslag som innebär brott mot våra programregler, exempelvis underhållningsvåld, hets mot folkgrupp etc.

Om man utgår från att SVT i allt övrigt följer programreglerna, så väljer vi vanligen andra sätt att balansera innehållet i ett program än att, som du föreslår här, följa upp enskilda serieavsnitt eller långfilmer med kommenterande information. För SVT är det mångfalden av intryck, som ska ge en balanserad bild av omvärlden. I förlängningen är det förstås då utmärkt att en kritisk diskussion även förs vidare i andra medier, som radion. Jag vill givetvis inte försvara alla enskilda inslag i fiktionsserien som varande historisk sanning. SVT har ju på inget sätt heller gjort någon hemlighet av att det rör sig om en kommersiell USA-produkt.

Redan när jag hörde av dig första gången inför min avresa i december, såg jag till att "föra diskussionen om Vita huset vidare" genom att skicka kopia av ditt mail och mitt korta svar till närmaste kollega och redaktionschef. Vill du ha en opartisk bedömning av ärendet Vita huset finns ju möjligheten att underställa serien prövning hos Granskningsnämnden. . . .

Date: 6 Feb 2002

To: "Vita husets" inköpare

From: Al Burke, NNN

Tack för svaret. Det blev som väntat.

Jag vill dock påpeka att jag aldrig förväntat mig att du skulle ge dig in "i ett polemiskt resonemang" kring dessa frågor. Jag har bara följt Programupplysningens råd att ta kontakt med dig, och sedan inväntat den diskussion som utlovades i ditt e-brev daterat 7 december 2001: "Jag skulle önska att jag genast kunde ta den tid i anspråk som behövs för att diskutera dina viktiga synpunkter. . . . Jag skulle kunna återkomma efter den 8 januari. . . ."

Men det har inte blivit någon diskussion—bara ett byråkratiskt motdrag som helt förbiser de "viktiga synpunkter" som framfördes i mitt "tänkvärda och mycket intressanta brev" som det hette för två månader sedan.

Än en gång upptäcker man att vanliga medborgare tillåts just ingen möjlighet att föra en dialog kring sådana viktiga frågor med dem som besitter makten över ord och bild, inte ens när det gäller våra s.k. public service-medier. Slutenheten är nästan total.

Din hänvisning till Granskningsnämnden har förstås ingen betydelse i detta sammanhang, då den som väl bekant är en tandlös papperstiger som aldrig visat någon större förmåga eller vilja att ta itu med sådana grundläggande frågor. Det är grymt att slösa bort människors tid och engagemang genom att skicka dem vidare till denna skeninstitution.

Det enda som duger är att SVT skall ta sitt ansvar gentemot svenska folket, dels genom att sluta fungera som en kanal för den enda supermaktens skickligt tillverkade propaganda, dels genom att öppna sig för en gedigen dialog kring denna fråga. Den "balanserade bilden av omvärlden" som du hänvisar till finns inte i detta fall och inte heller i svenska medier som helhet. . . .

Bilaga 2. Pålitliga källor

I Sverige som annorstädes är det vanligt att den som pekar på USA:s alla brott mot folkrätten och de mänskliga rättigheterna avfärdas som vänstervriden, kommunist, radikal o.s.v. Genom att tillämpa sådana etiketter slipper man besväras av obehagliga fakta.

I Sverige finns det ytterligare en etikett som ofta används för att brännmärka besvärliga budbärare— "amerikahatare". Begreppet tycks förutsätta något slags plikt att älska supermakten, eller åtminstone inte kritisera den. Ett märkligt beteende, visst, men det kan användas för att identifiera USA:s främsta bundsförvanter i Sverige. De som skriker "amerikahatare" högst är nog de som går i supermaktens ledband och arbetar för att öka dess inflytande över svenska folket.

Hur som helst, behöver man inte lita på svenska amerikahatare för att belägga USA:s våldsamt imperialistiska historia. Det finns gott om lätt tillgängliga källor i USA som berättar olika delar av denna historia. Påfallande mycket har avslöjats i diverse hearings i Congress, samt av hederliga statstjänstemän som hoppat av eller läckt hemliga dokument till pressen. Frågan är varför svenska medier inte använder eller ens känner till dessa värdefulla källor, utan i stället flitigt sprider den officiella propaganda som om och om igen visat sig vara missvisande eller direkt lögnaktiga.

För den som vill bryta sig lös från den mentala ockupation som nu griper Sverige finns det hur många som helst nyttiga källor att ta vara på. Bland de nyttigaste är följande:

CIA & USA:s Verkliga Utrikespolitik av William Blum, f.d. tjänsteman i USA:s utrikesdepartement som hoppade av i protest mot Vietnamkriget. Boken är ett slags encyklopedi över i synnerhet CIA:s olika ingrepp i och angrepp mot ett stort antal länder runt om på jorden under perioden mellan andra världskriget och slutet av kalla kriget. (Utgiven av Epsilon Press; uppföljaren *Rogue State*, som ännu inte finns på svenska, ges ut av Common Courage Press i USA.)

"Defense Planning Guidance", USA:s blåkopia för att befästa och utvidga sin världshegemoni. Ett sammandrag med analys publicerades i New York Times den 8 mars 1992 ("U.S. Strategy Plan Calls for Insuring No Rivals Develop") samt den 10 mars 1992 ("Lone Superpower Plan: Ammunition for Critics"). Efter avslöjandet rensades bort de mest stötande formuleringarna. Men denna version undertecknades av flera höguppsatta ämbetsmän, däribland nuvarande vice-president Cheney och utrikesminister Powell. Supermaktens beteende sedan dess har varit troget de principer som fastslagits i detta dokument.

Propaganda, Inc: Selling America's Culture to the World av Nancy Snow, f.d. tjänsteman i U.S. Information Agency. Denna kortfattade bok ger en överblick över USA:s världsomfattande propaganda-apparat inklusive dessa historia, enorma resurser och metoder. Författaren beskriver hur USA konsekvent arbetar för att infiltrera och påverka andra länders medier, utbildningsväsenden och andra kulturella institutioner. (Seven Stories Press, USA)

Wag the Dog, spelfilm av Barry Levinson med dokumentärartade inslag som visar hur medier manipuleras och vilseleds av skickliga "spin doctors" i Vita husets tjänst. Bygger på och förutser "verkliga" händelser som iscensatts av USA:s regering.

Den Dolda Dagordningen av John Pilger, en enastående journalist som avslöjar Englands och USA:s spel bakom kulisserna i bl.a. Burma, Indonesien, South Afrika och Vietnam. Innehåller även värdefulla iakttagelser om mediernas ofta aningslösa medverkan i den av USA dominerade "nya världsordningen" (Ordfront)

National Security Archives, webbplats med ett stort antal frisläppta dokument som bekräftar det som står i bl.a. William Blums och John Pilgers böcker. Här kan man läsa officiella dokument som bevisar hur USA-regeringen framgångsrikt motverkade FN-insatser för att förhindra folkmordet i Rwanda, om Henry Kissingers samverkan med olika diktaturer i Latinamerika, eller hur USA:s högsta militärledning på allvar föreslagit en terrorkampanj mot det egna landet— inklusive nedskjutning av ett trafikflygplan— som sedan skulle skyllas på Kuba för att motivera invasion av detta land. Länk: <http://www.gwu.edu/~nsarchiv>

Z-Net, webbplats som täcker ett brett spektrum av ämnen med anknytning till USA:s utrikespolitik. Länkar till andra intressanta källor samt texter av ett stort antal sakkunniga som i Sverige nog skulle brännmärkas som "amerikahatare" om de inte själva råkade vara amerikaner. Länk: <http://www.zmag.org>

Yugoslavia: The Avoidable War, dokumentärt film av George Bogdanich och Martin Lettmayer som ger en helt annan bild av Balkankonflikten än den som idogt förmedlats av SVT. Innehåller långa, oredigerade intervjuer med välinsatta personer som t.ex. den brittiska diplomaten Peter Carrington och FN-befällhavare Michael Rose. En förödande uppgörelse med propagandabilden som i Sverige spridits av svenska medier och politiker. E-post adress: AvoidableWar@aol.com

* * * * *